

MODERN MEDIUMONDERZOEK.

Hooggeachte Collega.

Uw korte opstellen over modern mediumonderzoek hebben mij veel belang ingeboezemd. Uw laatste bijdrage geeft aanleiding U het volgende voorstel te doen: Wilt in uw laboratorium maken een infra-rood stralingsveld. Laat nu op eenigen afstand iemand versneld ademen, zooals het medium doet, en de lucht, die tijdens de uitademing uitgeblazen wordt, strijken door het stralingsveld. Aangezien de uitgeademde lucht veel waterdamp bevat en daarnaast ook fijne waterdruppels, ware het niet ondenkbaar, dat de uitgeademde lucht een stof vormt dicht genoeg om het infrarode stralingsveld, door absorptie van straling, een oogenblik geheel of gedeeltelijk te onderbreken. De overeenstemming tusschen de frequentie van de onderbreking en den rhythmus van de ademhaling wijst op deze mogelijkheid.

Brengt men het mediamieke experiment tot zijn eenvoudigsten vorm terug, dan gebeurt er het volgende: het medium draagt in donker vrije energie over op een voorwerp iets buiten zijn bereik, terwijl gelijktijdig het begrensde milieu, waarin alles afloopt, een daling van temperatuur vertoont. Een zuiver fysisch analogon van dit gebeuren is een electrochemische cel, die, onder afkoeling, chemische energie omzet in vrije, electriche, energie. Indien er voldoende thermisch contact bestaat, zal de cel warmte onttrekken aan haar omgeving en derhalve hetzelfde doen als gebeurt in het mediamieke experiment. Nu heeft DEAN BURK onlangs uitgerekend, dat de vrije energie van de reactie: glycogeen \longrightarrow melkzuur slechts voor de helft geleverd wordt door chemisme en voor de andere helft door het milieu, waarin de reactie plaats heeft. Mijn eigen onderzoek bevestigt dit. Zou in verband hiermede de volgende proef iets kunnen leeren? Laat een proefpersoon wiens bewegingen, evenals in het mediamieke experiment beperkt worden, zeer versneld ademen en meet dan gelijktijdig de oppervlaktetemperatuur van de huid en de inwendige lichaamstemperatuur. Misschien dat onder die omstandigheden een kortdurend meetbare afkoeling plaats heeft tengevolge van de sterke spierwerking en van de groote hoeveelheden water, die verdampen aan het oppervlak van de longen en van de huid.

Ten slotte blijft voor mij steeds de overweging bestaan, dat goochelen in donker ongetwijfeld gemakkelijker is dan goochelen bij licht. Bedrog schijnt mij derhalve niet uit te sluiten, zoolang het medium de overdracht van energie niet kan of wil uitvoeren in het volle licht. De twijfel komt bij mij niet voort uit een positivistisch-materialistische wereld- en menschbeschouwing, doch uit geheel andere motieven, die hier niet ter zake doen.

J. W. LANGELAAN.

De proeven, welke Prof. LANGELAAN noemt, zijn betrekkelijk gemakkelijk te nemen. Gaarne wil ik ze uitvoeren.

VAN RIJNBEEK.

HET RÖNTGENONDERZOEK VAN DE BAARMOEDERHOLTE BIJ
MENSTRUATIESTOORNISSEN.

De klinische les van prof. dr. VAN EBBENHORST TENGBERGEN onder bovenstaanden titel in dit *Tijdschrift* van 18 November j.l. levert eenige moeilijkheden en bezwaren. Ik misgun de Röntgenologie haar successen in de uitbreiding van haar werkterrein niet. In het bijzonder niet de successen, die zij mocht boeken in de gynaecologische sphaer. Maar bij het lezen der genoemde klinische les vond ik wel, dat het Röntgenologisch onderzoek te zeer oudere, nog steeds goede methodes van onderzoek tracht te verdringen, althans doodswijgt, terwijl deze methodes toch zeker niet gevaarlijker zijn dan de moderne uterographie. Aan den anderen kant leek mij het Röntgenonderzoek der baarmoederholte in enkele der beschreven gevallen onnoodig ter bepaling der juiste behandeling en het had dus op zijn minst evengoed achterwege gelaten kunnen worden. Bij geen enkel geval staat ook maar iets vermeld omtrent een sonde-onderzoek der baarmoeder, een onderzoek van